

Quicksan flora en fauna

Uitrit Nijverheidstraat te Moerkapelle

Projectnummer: P7240
Datum: 16-9-2015
Projectleider: Rob van Dijk
Opgesteld: Yann Horstink

Ten behoeve van bouwplannen op de hoek Nijverheidstraat / Ambachtstraat te Moerkapelle wordt er een nieuw uitrit gerealiseerd (zie Figuur 1). Ten behoeve van deze uitrit wordt er zeker één (en mogelijk twee bomen) gekapt. Voor de realisatie van deze ontwikkeling is een toetsing van de plannen aan natuurwetgeving en -beleid noodzakelijk. Met deze toetsing moet duidelijk worden hoe de ontwikkeling gerealiseerd kan worden binnen de kaders van de natuurbescherming. De eerste stap in deze toetsing is de quickscan flora en fauna. De quickscan richt zich op het verkrijgen van een geïnformeerd beeld van de mogelijke consequenties vanuit de natuurwetgeving en -beleid. Op basis daarvan worden uitspraken gedaan over de (mogelijke) effecten van de voorgenomen ontwikkeling en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen.

Figuur 1. Projectlocatie industrieterrein Moerkapelle. Globaal zullen één a twee bomen ter hoogte van boom 5 t/m 8 gekapt worden.

Methode

Op basis van een eenmalig veldbezoek is de situatie beoordeeld op de geschiktheid voor de verwachte soorten/soortgroepen beoordeeld. Het veldbezoek is op 21 april uitgevoerd door Yann Horstink, ecologisch adviseur van Eelerwoude. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopen onderzoek).

Huidige situatie en ontwikkeling

Er zijn plannen voor een uirit ter hoogte van de t-splitsing Nijverheidstraat/Ambachtstraat op een industrieterrein te Moerkapelle. In de bijlage is hiervan een schetstekening opgenomen. Op locatie bevindt zich een bomenrij bestaand uit 13 gewone paardenkastanjes (zie Figuur 1), met onderliggend plantsoen (met soorten als *Cotoneaster*, meidoorn en dwergkwee maar ook algemene wilde soorten als gewone paardenbloem en klimopereprijs). Met de voorgestane ontwikkeling zullen één a twee bomen (ter hoogte van nr. 5 t/m 8) ten behoeve van de uitrit verdwijnen. Hierdoor ontstaat een klein gat in het lijnvormige element. De projectlocatie bestaat uit bedrijfsgebouwen en is weinig groenrijk. Aan de overzijde van de weg en langs bedrijfsgebouwen bevindt zich verlichting.

Figuur 2. Steerimpressie bomenrij.

Beschermde gebieden

Natura 2000-gebieden, Natuurbeschermingswet 1998

Natura 2000 gebieden worden beschermd door de Natuurbeschermingswet 1998. Op ruim 8 kilometer afstand ligt het meest nabijge Natura 2000-gebied De Wilck. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied en de aard van de ruimtelijke ontwikkeling worden negatieve effecten op beschermde natuurwaarden van het Natura 2000-gebied niet verwacht. Er is geen aanleiding voor een verdere toetsing in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998.

Ecologische Hoofdstructuur

Het plangebied en het omliggende gebied maken geen deel uit van het Nederlands Natuurnetwerk (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur). Nadere toetsing is niet aan de orde

Beschermde soorten en effecten Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet gaat over de bescherming van ongeveer 500 planten- en diersoorten, van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij-principe'). De wet verbiedt onder meer om beschermde soorten te verstoren, doden, vervoeren, bezit en handel. Onder bepaalde voorwaarden mogen deze handelingen wel uitgevoerd worden. U heeft dan een ontheffing of vrijstelling nodig of u werkt conform een gedragscode.

De beschermde soorten zijn verdeeld in vijf beschermingsniveaus:

- licht beschermde soorten (tabel 1 van de Flora- en faunawet);
- middelmatig beschermde soorten (tabel 2 van de Flora- en faunawet);
- zwaar beschermde soorten (tabel 3 van de Flora- en faunawet);
- vogels;
- vogels waarvan de nesten het hele jaar zijn beschermd.

Op basis van het veldbezoek kan worden geconcludeerd dat het plangebied slechts voor een beperkt aantal beschermde soorten van belang is. Dit betreft: enkele licht beschermde soorten, vleermuizen en algemene vogelsoorten. Andere beschermde soortgroepen worden op basis van het aanwezige leefgebied niet in het plangebied verwacht. Dit betreft strikt beschermde planten, vogels met jaarrond beschermde nesten, vissen, amfibieën, reptielen en ongewervelde. Voor deze soorten is geen geschikt leefgebied aanwezig en/of de locatie ligt te geïsoleerd.

Licht beschermde soorten

In het plangebied kunnen verscheidene licht beschermde soorten zoogdieren voorkomen. Dit betreft soorten zoals algemene (spits)muizen en mol. Vanwege de zeer geïsoleerde ligging te midden van het industrieterrein zullen de aantallen zeer klein zijn.

De ingreep zal naar verwachting leiden tot een tijdelijk verlies van leefgebied van enkele soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten omdat er voldoende leefgebied aanwezig blijft en het relatief algemene soorten betreft. Voor deze soorten geldt dan ook een vrijstelling, een ontheffing Flora- en faunawet is daarom niet noodzakelijk.

Middelmatig beschermde soorten

Middelmatig beschermde soorten worden op grond van verspreidingsgegevens en habitatvoorkeuren niet verwacht en zijn ook niet aangetroffen. Geschikt habitat ontbreekt hiervoor. Derhalve kunnen deze soorten uitgesloten worden.

Zwaar beschermde soorten

Zwaar beschermde soorten zijn beperkt tot de minder kritische vleermuizen. Gewone dwergvleermuis en laatvlieger zijn hoofdzakelijk gebouwbewonende soorten, terwijl de ruige dwergvleermuis zowel boom- als gebouwbewonend is. Het industrie terrein is weinig geschikt voor vleermuizen, echter zijn verblijven, vliegroutes en foerageergebieden niet geheel uit te sluiten. Van de voorgenoemde soorten is alleen de ruige vleermuis eventueel boombewonend. Op locatie zijn daarom alle dertien bomen beoordeeld op geschiktheid voor verblijven. Hoewel veel van de bomen holtes lijken te hebben (door opkroning ontstane takkransen zijn ondiep ingerot), en een enkele ook een spleet (door takscheuring), zijn deze allemaal zeer ondiep en niet geschikt als verblijf. De meeste holtes waren door de geringe omvang van de bomen vanaf de grond te beoordelen. Zo nodig is ook gebruikt gemaakt van een ladder. Alle holtes zijn beoordeeld en ongeschikt bevonden.

De bomenrij is wel geschikt als foerageergebied en kan in combinatie met de aanwezige bebouwing dienst doen als vliegroute. Op zichzelf is de bomenrij een los, relatief klein landschapselement, wat niet de functie als vliegroute kan vervullen. Het heeft geen aansluiting met andere groenelementen. Deze is alleen aanwezig wanneer de gebouwen op het terrein hier ook onderdeel van uitmaken. Gezien het feit dat het hier om algemene soorten gaat, die weinig lichtschuw zijn (langs de gebouwen is in ruime mate verlichting aanwezig), is te verwachten dat zij ruimschoots alternatieven kunnen vinden (en reeds gebruiken) op het bedrijventerrein. Bij het kappen van deze bomen kunnen vleermuizen via andere straten, langs daar aanwezige gebouwen en losstaande bomenrijen vliegen. Derhalve zijn door voorgenomen kap geen negatieve effecten op vleermuizen te verwachten.

Met betrekking tot vliegroutes wordt tevens aangenomen dat de kortst overbrugbare afstand voor vleermuizen 30-50 meter bedraagt. Hoewel deze uitspraken berusten op veldwaarnemingen (zij zijn anekdotisch en worden derhalve ook niet genoemd in Soortenstandaards en de meest gebruikelijke vakliteratuur), is er wel een uitspraak

gedaan door Vreugdenhil & Korsten (2011) waarbij 30 meter overbrugbaar geacht wordt. Binnen de ecologie is 50 meter echter een algemeen geaccepteerde overbrugbare afstand. Bij de kap van enkele bomen zal het gat in de bomenrij kleiner dan 30 meter blijven, waardoor negatieve effecten uitgesloten kunnen worden.

Andere zwaar beschermde soorten worden op grond van verspreidingsgegevens en habitatvoorkeuren niet verwacht en zijn ook niet aangetroffen. Geschikt habitat ontbreekt hiervoor. Derhalve kunnen deze soorten uitgesloten worden.

Vogels

Vogel met jaarrond beschermde nesten worden op basis van habitatvoorkeuren niet verwacht op locatie en kunnen derhalve uitgesloten worden. In het plangebied komen alleen algemene broedvogels voor, zoals merel, houtduif en Turkse tortel. Met de ontwikkeling worden alleen mogelijke nesten van vogels binnen het plangebied aangetast.

Voor alle beschermde, inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de Flora- en faunawet een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. Ook handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren zijn niet toegestaan. In de praktijk betekent dit dat verstorende werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen uitgevoerd mogen worden. In het kader van de Flora- en faunawet wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Globaal gaat het echter om de periode van 15 maart tot 15 juli.

Werkzaamheden binnen het broedseizoen zijn mogelijk indien is vastgesteld dat er met de werkzaamheden geen nesten van broedvogels worden verstoord. Ten tijde van het veldbezoek is vastgesteld dat er geen broedvogels aanwezig waren. Daarom is kort na het veldbezoek bij de opdrachtgever aangegeven dat kap van de bomen mogelijk was zonder negatieve effecten op broedvogels. Met het uitstellen van de kap is de kans groot dat broedvogels op de locatie zullen gaan broeden. Een ecooloog moet de locatie dan opnieuw vrijgeven, of men moet wachten tot na het broedseizoen, wil men geen negatieve effecten op broedvogels hebben.

Conclusie

Rekening houden met vogels

Voor alle beschermde, inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de Flora- en faunawet een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. Ook handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren zijn niet toegestaan. In de praktijk betekent dit dat versturende werkzaamheden (kappen van bomen) alleen buiten het broedseizoen¹ uitgevoerd mogen worden. Werkzaamheden binnen het broedseizoen zijn mogelijk indien is vastgesteld dat er met de werkzaamheden geen nesten van broedvogels worden verstoord.

Geen negatieve effecten op vleermuizen

Er zijn geen negatieve effecten op vleermuizen. In de directe omgeving zijn voldoende alternatieve vliegroutes en foerageergebied aanwezig langs bedrijfspanden en andere bomenrijen, waardoor eventuele verstoring door kap niet zal leiden tot negatieve effecten. Tevens wordt ingeschat dat door kap van enkele bomen de functie van de bomenrij zal blijven bestaan.

Overige soorten

Er worden naast bovengenoemde soorten alleen licht beschermde soorten (tabel 1 Flora- en faunawet) verwacht. De werkzaamheden hebben geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten omdat er voldoende leefgebied aanwezig blijft en het relatief algemene soorten betreft. Voor deze soorten geldt dan ook een vrijstelling, een ontheffing Flora- en faunawet is daarom niet noodzakelijk.

Zorgplicht en zorgvuldig handelen

In het kader van de zorgplicht zijn de volgende maatregelen noodzakelijk:

- Tijdens de uitvoering dient men bijvoorbeeld alert te zijn op aanwezigheid van fauna en deze, indien noodzakelijk, te verplaatsen.
- Bij onvoorziene situaties dient daarnaast contact opgenomen te worden met een ter zake kundige.

Geen ontheffing noodzakelijk

Gelet op bovenstaande conclusies wordt geconcludeerd dat een ontheffing Flora- en faunawet niet aan de orde is bij voorgenomen ontwikkeling. Wel geldt ten alle tijden de zorgplicht.

---

¹ In het kader van de Flora- en faunawet wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Globaal gaat het echter om de periode van 15 maart tot 15 juli.

Literatuurlijst

Vreugdenhil, S.J. & A.J.H.M. Korsten, 2011. Second opinion vleermuisonderzoek Dwingelderveld. Steunstichting VZZ, Zoogdierenvereniging, Nijmegen.

Bijlage: schetsontwerp

